ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๔ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid) พันธุ์แม่โจ้ ไวท์ เพิร์ล (Maejo White Pearl)
๒. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid) พันธุ์แม่โจ้ พิ้งค์ เพิร์ล (Maejo Pink Pearl)
๓. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid) พันธุ์แม่โจ้ กรีน เพิร์ล (Maejo Green Pearl)
๔. โกโก้ (*Theobroma cacao* L.) พันธุ์ยูเอฟ 18 (UF 18)

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid)
พันธุ์แม่โจ้ ไวท์ เพิร์ล (Maejo White Pearl)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ที่อยู่ เลขที่ 63 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทรศัพท์ 0 5387 5635

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์แม่โจ้ ไวท์ เพิร์ล (Maejo White Pearl) เกิดจากการเพิ่มจำนวนโครโมโซมของลูกผสมของปทุมมาลูกผสมข้ามชนิด ระหว่างปทุมมาและกระเจียวพันธุ์พลอยไพลิน ซึ่งได้สายพันธุ์ลูกผสมในปี พ.ศ. 2558 ลูกผสมที่ได้มีใบประดับส่วนล่างสีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาล และส่วนบนมีสีขาว ปลายสีเขียว และไม่มีละอองเกสร จากนั้นทำการเพิ่มจำนวนโครโมโซมให้เป็น 4n เพื่อแก้ปัญหาความเป็นหมันและทำการผสมกับปทุมมาพันธุ์สโนว์ไวท์ (2n) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีใบประดับสีขาว ปลายสีเขียว โดยใช้เทคนิคการช่วยชีวิตลูกผสม (embryo rescueซึ่งสามารถสร้างลูกผสมได้สำเร็จในปี พ.ศ. 2561 โดยลูกผสมที่ได้นี้มีโครโมโซม 3n จึงเป็นหมัน ดอกใหญ่แข็งแรง และคัดเลือกลูกผสมสายพันธุ์แม่โจ้ ไวท์ เพิร์ล ที่มีลักษณะใบประดับส่วนบนมีสีขาว ปลายสีเขียว

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma* hybrid วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากฝอย และมีรากสะสมอาหาร ลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ้ม

ต้น ลำต้นใต้ดิน มีลักษณะเป็นเหง้า (rhizome) ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร และลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) สูง 65 เซนติเมตร ความสูงจากโคนต้นถึงปลายพุ่ม 70 เซนติเมตร และความกว้างของทรงพุ่ม 50 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว สีเขียว ลักษณะใบแข็ง มีขนาดยาว 30 เซนติเมตร และกว้าง 7 เซนติเมตร ความยาวก้านใบ 20 เซนติเมตร

ดอก ช่อดอกเป็นแบบช่อแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียมความสูงช่อดอก 60 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาว 30 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาว 25 เซนติเมตร และกว้าง 10 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างมีสีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาล ส่วนบนมีสีขาว ปลายสีเขียว ใบประดับไม่มีขน มีขนาดยาว 15 เซนติเมตร และกว้าง 8 เซนติเมตร ดอกจริง มีกลีบดอกสีเหลืองอ่อน ปากมีสีม่วงอ่อน มีขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร และยาว 4 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ สีขาวอมชมพู

ผล/เมล็ด ไม่ติดผล ไม่มีเมล็ด (ดอกเป็นหมัน)

ไม้ดอกสกุลขมิ้นสายพันธุ์ แม่โจ้ ไวท์ เพิร์ล (Maejo White Pearl)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid)
พันธุ์แม่โจ้ พิ้งค์ เพิร์ล (Maejo Pink Pearl)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ที่อยู่ เลขที่ 63 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทรศัพท์ 0 5387 5635

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์แม่โจ้ พิ้งค์ เพิร์ล (Maejo Pink Pearl) เกิดจากการเพิ่มจำนวนโครโมโซมของลูกผสมของปทุมมาลูกผสมข้ามชนิด ระหว่างพันธุ์ปทุมมาและกระเจียวพลอยไพลิน ซึ่งได้สายพันธุ์ลูกผสมในปี พ.ศ. 2558 ลูกผสมที่ได้มีใบประดับส่วนล่างสีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาล และส่วนบนมีสีขาวปลายสีเขียว และไม่มีละอองเกสร จากนั้นทำการเพิ่มจำนวนโครโมโซมให้เป็น 4n เพื่อแก้ปัญหาความเป็นหมันและทำการผสมกับปทุมมาพันธุ์บิ๊กเรด (2n) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีใบประดับสีชมพูเข้ม โดยใช้เทคนิคการช่วยชีวิตลูกผสม (embryo rescue) ซึ่งสามารถสร้างลูกผสมได้สำเร็จในปี พ.ศ. 2561 โดยลูกผสมที่ได้นี้มีโครโมโซม 3n จึงเป็นหมัน ดอกใหญ่แข็งแรง และคัดเลือกลูกผสมสายพันธุ์แม่โจ้ พิ้งค์ เพิร์ล ที่มีลักษณะใบประดับส่วนบนมีสีชมพู

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma* hybrid วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากฝอย และมีรากสะสมอาหาร ลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ้ม

ต้น ลำต้นใต้ดิน มีลักษณะเป็นเหง้า (rhizome) ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร และลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) สูง 60 เซนติเมตร ความสูงจากโคนต้นถึงปลายพุ่ม 55 เซนติเมตร และความกว้างของทรงพุ่ม 40 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว สีเขียว ลักษณะใบแข็ง มีขนาดยาว 20 เซนติเมตร และกว้าง 5 เซนติเมตร ความยาวก้านใบ 20 เซนติเมตร

ดอก ช่อดอกเป็นแบบช่อแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความสูงช่อดอก 60 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาว 40 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาว 20 เซนติเมตร และกว้าง 10 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างมีสีชมพูอมส้ม ส่วนบนสีชมพู ปลายสีเขียว ใบประดับไม่มีขน มีขนาดยาว 10 เซนติเมตร และกว้าง 6 เซนติเมตร ดอกจริง มีกลีบดอกสีเหลืองอ่อน ปากมีสีม่วงอ่อน สันปากมีแถบสีเหลืองเล็กเล็กน้อย มีขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร และยาว 4 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ สีขาวอมชมพู

ผล/เมล็ด ไม่ติดผล ไม่มีเมล็ด (ดอกเป็นหมัน)

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์แม่โจ้ พิ้งค์ เพิร์ล (Maejo Pink Pearl)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (*Curcuma* hybrid)
พันธุ์แม่โจ้ กรีน เพิร์ล (Maejo Green Pearl)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ที่อยู่ เลขที่ 63 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290
โทรศัพท์ 0 5387 5635

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์แม่โจ้ กรีน เพิร์ล (Maejo Green Pearl) เกิดจากการเพิ่มจำนวนโครโมโซมของลูกผสมของปทุมมาลูกผสมข้ามชนิด ระหว่างปทุมมาและกระเจียวพันธุ์พลอยไพลิน ซึ่งได้สายพันธุ์ลูกผสมในปี พ.ศ. 2558 ลูกผสมที่ได้มีใบประดับส่วนล่างสีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาล และส่วนบนมีสีขาว ปลายสีเขียว และไม่มีละอองเกสร จากนั้นทำการเพิ่มจำนวนโครโมโซมให้เป็น 4n เพื่อแก้ปัญหาความเป็นหมันและผสมกับปทุมมาพันธุ์สโนว์ไวท์ (2n) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีใบประดับสีขาว ปลายสีเขียว โดยใช้เทคนิคการช่วยชีวิตลูกผสม (embryo rescue) ซึ่งสามารถสร้างลูกผสมได้สำเร็จในปี พ.ศ. 2561 โดยลูกผสมที่ได้นี้มีโครโมโซม 3n จึงเป็นหมัน ดอกใหญ่แข็งแรง และคัดเลือกลูกผสมสายพันธุ์แม่โจ้ กรีน เพิร์ล ที่มีลักษณะของปลายใบประดับส่วนบนมีสีเขียวชัดเจน

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma* hybrid วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก ระบบรากฝอย และมีรากสะสมอาหาร ลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ้ม

ต้น ลำต้นใต้ดิน มีลักษณะเป็นเหง้า (rhizome) ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร และลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) สูง 65 เซนติเมตร ความสูงจากโคนต้นถึงปลายพุ่ม 70 เซนติเมตร และความกว้างของทรงพุ่ม 50 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว สีเขียว ลักษณะใบแข็ง มีขนาดยาว 20 เซนติเมตร และกว้าง 5 เซนติเมตร ความยาวก้านใบ 20 เซนติเมตร

ดอก ช่อดอกเป็นแบบช่อแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความสูงช่อดอก 70 เซนติเมตร ก้านช่อดอกยาว 20 เซนติเมตร ขนาดช่อดอกยาว 40 เซนติเมตร และกว้าง 12 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) ส่วนล่างมีสีเขียว ปลายมีริ้วสีน้ำตาล ส่วนบนมีสีขาว ปลายสีเขียว ใบประดับไม่มีขน มีขนาดยาว 6 เซนติเมตร และกว้าง 4 เซนติเมตร ดอกจริง มีกลีบดอกสีเหลืองอ่อน ปากมีสีม่วงอ่อน สันปากมีแถบสีเหลือง มีขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร และยาว 4 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยง3 กลีบ สีขาวอมชมพู

ผล/เมล็ด ไม่ติดผล ไม่มีเมล็ด (ดอกเป็นหมัน)

ไม้ดอกสกุลขมิ้นพันธุ์แม่โจ้ กรีน เพิร์ล (Maejo Green Pearl)

โกโก้ (*Theobroma cacao* L.)
พันธุ์ยูเอฟ 18 (UF 18)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล บริษัท ทองกนกเทรด จำกัด

ที่อยู่ เลขที่ 209 หมู่ที่ 8 ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000

โทรศัพท์ 087 733 6694

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

บริษัท ทองกนกเทรด จำกัด เป็นผู้นำเข้าผลสดและเมล็ดโกโก้มาจากประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นพันธุ์ดั้งเดิมจากประเทศสเปนที่นำมาปลูกในประเทศฟิลิปปินส์ และบริษัทได้ทดลองนำเมล็ดจากผลสดระยะสุกแก่มาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ด โดยคัดเลือกเมล็ดโกโก้ที่แข็งแรงสมบูรณ์ ใช้เวลาเพาะต้นกล้าประมาณ 3-4 เดือน ได้ต้นกล้าที่เจริญเติบโตและแข็งแรงสมบูรณ์มาก เมื่อต้นกล้าเริ่มแตกกิ่งก้าน ทำการคัดเลือกต้นกล้าโกโก้ที่มีสภาพสมบูรณ์แข็งแรงนำไปทดลองปลูกในแปลงปลูก พื้นที่จำนวน 3 ไร่ ในอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย และทดลองปลูกต้นกล้าโกโก้ในสวนยางพารา โดยปลูกแซมระหว่างแปลงต้นยางพารา พื้นที่จำนวน 5 ไร่ ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ปรากฏว่าต้นกล้าที่ทดลองปลูกทั้งสองแปลงเจริญเติบโตได้ดี มีทรงพุ่มสวยงาม และต้นแข็งแรงสมบูรณ์ จากนั้นจึงคัดเลือกต้นที่มีลักษณะที่ดีและตรงตามความต้องการ ทำการขยายพันธุ์เพิ่มด้วยวิธีการทาบกิ่งหรือตอนกิ่ง และจึงตั้งชื่อพันธุ์ของโกโก้นี้ว่า พันธุ์ยูเอฟ 18 (UF 18)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย โกโก้ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Theobroma cacao* L. วงศ์ Malvaceae ไม้ยืนต้นไม่ผลัดใบ

ราก ระบบรากแก้ว

ต้น ต้นสูงประมาณ 2-3 เมตร ต้นที่เจริญมาจากเมล็ดเป็นลำต้นเดี่ยว ไม่มีกิ่งแขนง จนกระทั่งเมื่อต้นสูงประมาณ 1-2 เมตร ตายอดจะพัฒนาเติบโตสร้างกิ่งแขนง 3-5 กิ่ง ในแนวระนาบ เรียกว่าคาคบ (jorquette) และต้นอาจสูงได้ถึง 13 เมตร และสามารถเติบโตใต้ร่มเงาไม้ได้

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับหรือเวียนรอบ ลักษณะของใบเป็นรูปรี รูปไข่กลับ หรือรูปไข่ปนรูปขอบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบมนหรือสอบ ส่วนขอบของใบเป็นคลื่นบางส่วน ใบมีขนาดกว้างประมาณ 4-20 เซนติเมตร และยาวประมาณ 10-48 เซนติเมตร มีเส้นใบย่อยแยกออกจากเส้นใบข้างละ 9-12 เส้น ปลายเส้นโค้งถึงกัน ก้านใบยาวประมาณ 1-3 เซนติเมตร โคนใบป่องทั้งสองข้าง มีหูใบขนาดเล็ก ลักษณะรูปใบหอก ขนาดกว้างประมาณ 1-2 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 0.5-1.5 เซนติเมตร

ดอก ดอกสมบูรณ์เพศ ขนาดเล็ก ออกเป็นกลุ่มตามลำต้นหรือกิ่งแก่ขนาดใหญ่ บริเวณที่ใบหลุดร่วง เมื่อดอกบานเต็มที่จะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 1-2.3 เซนติเมตร ดอกมีสีเขียวหรือสีแดง มีขนประปราย ดอกมีใบประดับขนาดเล็กและมีขน ส่วนกลีบดอกมี 5 กลีบ ออกเรียงสลับกับกลีบเลี้ยง กลีบดอกมีสีขาวอมเหลืองหรือสีขาวอมชมพู กลีบดอกตอนล่างมีลักษณะเป็นกระพุ้งสอบลงมาหาโคนกลีบ มีเส้นสีม่วงตามยาว 2 เส้น

มีขนาดกว้างประมาณ 3 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 3-4 มิลลิเมตร กลางกลีบดอกคอดเป็นเส้นโค้งออก ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ปลายกลีบดอกมีสีเหลือง แผ่ออกเป็นรูปช้อน มีขนาดกว้างประมาณ 2-3 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ส่วนกลีบเลี้ยงดอกมี 5 กลีบ มีสีขาวหรือสีขาวอมชมพู รูปใบหอก มีขนาดกว้างประมาณ 2-3 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ดอกมีเกสรเพศผู้ 10 อัน โคนก้านชูอับเรณูติดกันเป็นหลอดสั้น ๆ แยกออกเป็น 2 ชนิด ชนิดแรกมี 5 อัน อยู่ตรงกับกลีบเลี้ยง มีลักษณะตั้งตรง ปลายเรียว โคนกว้าง ไม่มีอับเรณู ยาวประมาณ 4-6 มิลลิเมตร สีม่วงเข้มและมีขนอ่อนนุ่มสีขาว อีก 5 อัน อยู่ตรงกับกลีบดอก โค้งงอลงมาจนกระทั่งอับเรณูเข้าไปอยู่ในกลีบดอกตอนล่าง ก้านชูอับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร อับเรณู 4 อัน และมีก้านเกสรเพศเมียยาวประมาณ 2-3 มิลลิเมตร ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็นแฉก 5 แฉก

ผล/เมล็ด ผลเป็นรูปกลมยาว รูปไข่แกมรูปขอบขนาน หรือรูปรี ห้อยลงตามกิ่งและลำต้น ผลมีขนาดกว้างประมาณ 6-10 เซนติเมตร และยาวประมาณ 12-22 เซนติเมตร ผิวผลแข็ง ขรุขระ มีร่องตามยาวประมาณ 10 ร่อง ผลมีสีเขียวหรือสีม่วง ผลแก่จัดมีสีเหลืองอมส้มหรือสีแดงอมส้ม ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 30-40 เมล็ด เรียงเป็นแถว 5 แถว ยาวตามแกนกลางของผล

โกโก้พันธุ์ยูเอฟ 18 (UF 18)